

พัฒนาการของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ

นางสาววิสุทธา กฤตยาพิมลพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF GARMENT BUSINESS IN PRATUNUM AREA

Miss Visutha Kittayapimonporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Political Economy

Faculty of Economics
Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500856

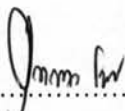
หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

พัฒนาการของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ
นางสาววิสุทธา กฤตยาพิมลพร
เศรษฐศาสตร์การเมือง
รองศาสตราจารย์ แล ดิลกวิทยรัตน์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

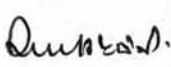

..... คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. โสติชกร มัลลิกะมาส)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พุทธกาล รัชชวร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ แล ดิลกวิทยรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. นवलน้อย ศรีรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ เจริญเลิศ)

วิสุทธา กฤตยาพิมลพร : พัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ (DEVELOPMENT OF GARMENT BUSINESS IN PRATUNUM AREA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.แล ดิลกวิทยรัตน์, 82 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ โดยศึกษาถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคของพัฒนาการ และศึกษาถึงกระบวนการสะสมทุนที่เกิดขึ้นในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และเอกสาร บทความต่างๆประกอบกัน

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ นั้นเริ่มจากการเป็นตลาดจำหน่ายผ้าเมตร และตลาดร้านเทเลอร์(Taylor's)ในยุคแรก ต่อมาก็กลายมาเป็นตลาดผู้ผลิตและจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูป (Ready to wear) ในช่วงยุคที่สอง พัฒนากลายเป็นยุคที่สาม คือ ยุคการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจากยุคแรกเข้าสู่ยุคที่สองเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของประเทศที่นิยมเสื้อผ้าสำเร็จรูป และการเปลี่ยนแปลงทางด้านการผลิตที่เริ่มก้าวเข้าสู่การผลิตแบบระบบทุนนิยมที่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเพิ่มการสะสมทุนได้มากยิ่งขึ้น เมื่อการแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงมากขึ้นก็ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วนหันไปนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศจีนที่มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำเข้ามาจำหน่ายในตลาด จนในท้ายที่สุดการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศจีนก็แผ่ขยายออกเป็นวงกว้าง ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปแข่งขันกับเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่นำเข้าจากจีนได้ก็หันไปนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศจีนเข้ามาเช่นเดียวกัน

พัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำนั้นในช่วงแรก การผลิตยังไม่ได้เป็นการผลิตแบบทุนนิยม เจ้าของร้านเทเลอร์ (Taylor's) ผลิตเสื้อแบบวัดตัวตัด ใช้แรงงานของตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการผลิต เงินที่ใช้ในการผลิตไม่ได้แสดงลักษณะของทุน ในยุคที่สองเจ้าของร้านเทเลอร์(Taylor's)เริ่มใช้เงินในฐานะของทุนมากขึ้น จนกลายเป็นการผลิตแบบทุนนิยมที่มีการใช้เครื่องจักรที่สามารถช่วยให้ผลิตได้มากขึ้น ในยุคสุดท้ายผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้เงินในฐานะทุน คือ ใช้เงินซื้อสินค้าและสินค้ามาจำหน่ายแปลงสภาพกลับมาเป็นเงินที่มากกว่าเงินที่ลงทุนไปในก้อนแรก และแยกตนเองออกจากกระบวนการผลิตโดยสิ้นเชิง

สาขาวิชา .....เศรษฐศาสตร์การเมือง.....

ปีการศึกษา.....2550.....

ลายมือชื่อนิติ.....วิสุทธา กฤตยาพิมลพร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

488 57384 29 : MAJOR IN POLITICAL ECONOMY

KEY WORD: CAPITAL ACCUMULATION

VISUTHA KITTAYAPIMONPORN : DEVELOPMENT OF GARMENT BUSINESS IN PRATUNUM AREA.THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. LAE DILOKVITTAYARAT, 82 pp.

The purpose of this thesis is to explore the development of garment business in the Pratunam area, where the phenomenon of the different stages of garment development and the process of capital accumulation in Pratunam's garment business will be focused. Personal interviews, relevant articles, documents, and analysis from observations are the main methodology used to carry out this research.

According to research, the garment business in Pratunam area started out as a Tailor shop and selling the garments in meters. Eventually, as the influence of capitalism became widespread, the trend developed into a market for manufacturing and ready-to-wear, where entrepreneurs found it easy to accumulate capital. In addition, the growing competition in the garment industry has shifted interest to import garments in China, which was beneficial to those who cannot compete with the cheaper costs. Hence the relying on these import garments from China became common.

However before the influence of capitalism, the clothing was tailor-made by the shop owners, in which the cost of production wasn't considered as a form of an investment. In the second period of Taylor's, more money was spent, as an investment, on machinery to speed and increase the production. The last period solely focused on investing, where money was used to buy garments and sold at high price to profit. At this stage, the entrepreneurs are totally detached from the production process.

Field of study.....Political Economy.....Student's signature.....*Visutha Kittayapimonporn*
Academic year.....2007.....Advisor's signature.....*Assoc. Prof. Lae Dilokvittayarat*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องจากความช่วยเหลือและร่วมมือของบุคคลหลายท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ แล ดิลกวิทยรัตน์ ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้เขียนวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ โดยกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำสละเวลาแก้ไขตรวจทานวิทยานิพนธ์ส่วนต่างๆ ด้วยความอดทนอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พุทธกาล รัชธร รองศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ เจริญเลิศ และรองศาสตราจารย์ ดร. นवलน้อย ตริรัตน์ ที่สละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำต่างๆ แก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอขอบคุณ ผู้ประกอบธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำทุกคน ที่สละเวลา ในการให้สัมภาษณ์ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการค้า และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อครอบครัวที่เป็นกำลังใจ ให้โอกาสและเวลาในการศึกษาแก่ผู้เขียนตลอดมา โดยเฉพาะคุณแม่ที่คอยอ่านวิทยานิพนธ์ตลอดตั้งแต่เริ่มเขียนจนเขียนเสร็จ และยังเป็นผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลต่างๆ และน้องสาวที่ช่วยในการตรวจทานการใช้ประโยค รวมทั้งยังเป็นผู้ที่สนับสนุนให้ผู้เขียนมีความอดทนและพยายาม คุณพ่อ ที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสร้อยสม พัฒนาคุหา ผู้แนะนำการจัดและเรียบเรียงข้อมูล ให้คำแนะนำในการเขียน ตลอดมา และขอขอบคุณเพื่อนๆ ผู้รับฟังความคิดเห็น และรับฟังปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ และคอยให้กำลังใจ และรอคอยการสิ้นสุดหน้าที่นี้ลิตของผู้เขียนอย่างอดทนมาเป็นเวลานาน

สุดท้ายนี้ผู้เขียนต้องขอขอบคุณเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ร่วมกันทำให้ผู้เขียนได้เข้าใจถึงการสะสมทุนในระบบทุนนิยมมากขึ้น สามารถมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในหลายแง่มุม แตกต่างจากระบบความคิดแบบเก่า หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับเอาไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2.วัตถุประสงค์.....	5
1.3.ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.5.นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1.1.แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทุนนิยม.....	8
2.1.2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 พัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	15
3.1.พัฒนาการเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	15
3.2.พัฒนาการเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทย.....	28
บทที่ 4 พัฒนาการเสื้อผ้าสำเร็จรูปย่านประตูน้ำ.....	20
4.1.กำเนิดประตูน้ำ.....	20
4.2.ประวัติความเป็นมาของย่านประตูน้ำ.....	20
4.3.ยุคผลิตตามคำสั่ง (Made to order / taylor's).....	24
4.4.ยุคผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป (Ready to wear).....	28
4.5.ยุคการนำเข้า (Import).....	37
4.6.กลุ่มผลประโยชน์ในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	43
4.7.ปัญหาและอุปสรรคของพัฒนาการธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	43
4.8.กรณีศึกษา.....	45

	หน้า
บทที่ 5 บทวิเคราะห์.....	52
5.1.วิธีการผลิตในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	52
5.1.1.วิธีการผลิตในยุคผลิตตามคำสั่ง (taylor's made /Made to order).....	52
5.1.2.วิธีการผลิตในยุค เสื้อผ้าสำเร็จรูป (Ready to wear).....	55
5.1.3.วิธีการผลิตในยุค การนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูป (Import).....	63
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	71
6.1.สรุป	71
 รายการอ้างอิง.....	 76
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก อุตสาหกรรมสิ่งทอ.....	81
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	83

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 การนำเข้าและส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	19
ตารางที่ 4.1 การขยายตัวของธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำทางด้านกายภาพ.....	23
ตารางที่ 4.2 ปริมาณการผลิตในแต่ละยุค.....	50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการหมุนเวียนของทุน.....	11
ภาพที่ 4.1 แสดงธุรกิจผ้าเมตรในตลาดประตูน้ำ.....	25
ภาพที่ 4.2 พัฒนาการของตลาดประตูน้ำจากตลาดเทเลอร์ไปสู่ตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	27
ภาพที่ 4.3 รูปแบบการแข่งขันในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	32
ภาพที่ 5.1 การสะสมทุนของเจ้าของร้านเทเลอร์ (Taylor's).....	54
ภาพที่ 5.2 ระบบการผลิตธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	55
ภาพที่ 5.3 การสะสมทุนของพ่อค้าผ้าเมตร.....	56
ภาพที่ 5.4 การสะสมทุนของพ่อค้าผ้าเมตรในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป.....	57
ภาพที่ 5.5 การสะสมทุนในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปจำหน่ายในตลาดของร้านเทเลอร์.....	62
ภาพที่ 5.6 การสะสมทุนในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในย่านประตูน้ำ.....	63
ภาพที่ 5.7 การสะสมทุนจากการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศจีน.....	65
ภาพที่ 5.8 การหมุนเวียนของทุนในธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูป (การผลิต).....	67